

Miriam

Parasha Chukat – Balak

¹ Artscroll Shema Chumash - pg 843
¹ The Children of Israel, the whole assembly, arrived at the Wilderness of Zin in the first month and the people settled in Kadesh. Miriam died there and she was buried there. ² There was no water for the assembly, and they gathered against Moses and Aaron. ³ The people quarreled

2 Ethics from Sinai - R. Bunim - pg 34 (ul 3)

In the wilderness, our Bible relates, the Israelites found themselves without drinking water, and they complained bitterly to Moses. By Divine instruction he smote a rock with his staff, and water flowed plentifully. Not until Miriam died many years later did they complain again of a lack of water. ²¹⁹ Why were there no shortages and complaints in the years between, as the people journeyed from one place to another? The tradition known to the Sages was that everywhere a well appeared, through the great merit that Miriam earned when she sang the Almighty's glory at the miracle of the Red Sea. ²²⁰ Only when she died did it fail to appear: so it came to be called "Miriam's well." To bring it to the surface, say the Sages, the heads or princes of the twelve tribes would stand by it with their staffs and chant, "Spring up, O well—sing to it!" And each one then drew water from it to his tribe. ²²¹ This well, says our *mishnah*, was created toward the end of creation.

5 מקרא קודש רב 3'3' 113

"היו הנשיאים עומדים על גבה ומושכין במטותיהם כל אחד ואחד לשבטו ולמשפחתו, ואשה היתה צריכה לילך אצל חברתה, מדגל לדגל היתה הולכת בספינה והמים היו יוצאים ומקיפים אותם. כל הימים שהיו ישראל במדבר היו משמשים בה, לכן קלטו עליה 'באר חפרוה שרים...' (ילק"ש חוקת כ"א).

היכן נקבע את סיום הדיון בדמותה של מרים? קביעה זו מצויה במדרש פקקי דרבי אלעזר (פרק נ"א):

"מי הבאר עתידין לעלות מתחת מפתן הבית ונובעין ומפרין ויוצאין ונעשין ל"ב נחלים כנגד ל"ב שבטים... וכל שדה וכרם שאינן עושין פירות ומשקין אותן באותם המים והם עושים פירות, ונכנסים לים המלח ומכסין אותן... והם נמתקים ועולין בנחל עד ירושלים ושם הם נאחזים במכמורתיהם. וכל אדם שהוא חולה רוחץ באותן המים ומתרפא..."

7 מדברי המדרש רואים כי בארה של מרים עתידה להופיע בגאולה העתידה. מכאן שהבאר לא סיימה את תפקידה עם מותה של מרים אלא היא קיימת או גנוזה לצורכי הגאולה (פרד"א פרק כ"א). יש במסורת ישראל דיעות שונות על מקומה של הבאר, יש הקובעים את מקומה בימה של כנרת, אחרים סבורים שהיא בים הגדול מול הכרמל ואחרים מייצגים לשאוב מים במוצאי שבתות. שמא תזדמן להם בארה של מרים ויתרפאו.

Artscroll Shema Chumash - pg 295

¹⁵ The king of Egypt said to the Hebrew midwives, of whom the name of the first was Shifrah and the name of the second was Puah — ¹⁶ and he said, "When you deliver the Hebrew women, and you see them on the birthstool; if it is a son, you are to kill him, and if it is a daughter, she shall live." ¹⁷ But the midwives feared God and they did not do as the king of Egypt spoke to them, and they caused the boys to live.

2 Avot - ch 5

8] Ten things were created on the eve of Sabbath at twilight; they were [1] the mouth of the earth, [2] the mouth of the well, [3] the mouth of the ass, [4] the rainbow, [5] the manna, [6] the rod, [7] the *shamir*, [8] the writing script, [9] the manner of writing, and [10] the tablets [of the Commandments]. And

4 מהלך 3'3' תוספת

הפירוש המשנה הזאת מה שהוצרכו חכמים לומר כי יש דברים נבראו בערב שבת בין השמשות, דבר זה הזמן של ערב שבת בין השמשות הוא הגורם. וזה מפני כי שאר בין השמשות שהוא לא יום ולא לילה, ממה נפשך אם הוא יום הרי הוא זמן של ששת ימי בראשית ואם הוא לילה גם כן הוא זמן של ששת ימי המעשה ואין כאן חידוש, אבל בערב שבת בין השמשות מצד שהוא בין השמשות של קדושה הוא יותר במדרגה משאר ימי הטבע שאינם כל כך במדרגה, ואי אפשר לומר שלא יהיה נברא בו דבר שהרי אינו שבת גמור הוא, ואי אפשר שיהיה נברא בו כמו שנברא בששת ימי בראשית שהרי אינו ימי חול גם כן, ולפיכך נבראו בערב שבת בין השמשות דברים שהם למעלה מן הטבע ואינם טבעיים כמו שנבראו בששת ימי המעשה שכל אלו דברים אינם טבעיים. וכל זה כי בין השמשות של ערב שבת הוא למעלה מששת ימי הטבע כמו שהשבת מצד קדושתו הוא למעלה מן ששת ימי בראשית. ולפיכך בין השמשות של ערב שבת אי אפשר שיהיה בלא בריאה כי עדיין לא נכנס השבת שהוא שבייתה גמורה, ואי אפשר שיהיה נברא בו הדברים הטבעיים שהרי הוא יותר במדרגה מששת ימי המעשה, ולפיכך נבראו בו אלו דברים שאינם טבעיים לגמרי והם קרובים אל הטבע. כי כל אלו דברים הם דברים גשמיים ומצד שהם גשמיים הם דברים טבעיים, ומצד שאינם כמו שאר דברים טבעיים הם יוצאים מן הטבע ונאמר על זה שנבראו בין השמשות של ערב שבת.

8

Thus, Rashi explains that the name Shifrah (Jocbed) is based on the same root as מְשַׁפֶּרֶת, she makes beautiful. Shifrah was so named because she made each infant look its best. She continued to render such care even under the threat of death to the newborn. From her actions we can learn that even in times of extreme danger one should not put aside his dignity. We see the same thing repeated by Chananiah, Mishael, and Azariah, who wore their finest garments when they were cast into the fiery furnace (Daniel 3:21; Sanhedrin 92b).

Moses' sister, Miriam, was called Puah, which means, she speaks softly, as women do to calm a crying child. According to Tosafos, Miriam spoke softly to the mothers to ease their birth pains (Sotah 11b). In either case Miriam acted so that the newborn entered the world as silently as possible without arousing the attention of neighboring Egyptians.

טו) ויאמר מלך מצרים למילדות העבריות וגו'. יש אומרים שהמילדות היו מצריות וכאלו אמר למילדות את העבריות, דאליכ מאי רבותיה דקאמר ותיראן המילדות את האלהים. ורז"ל אמרו (סוטה יא:) שפרה זו יוכבד ופועה זו מרים, ויש להתבונן דלמא אפכא שפועה יוכבד ושפרה זו מרים ומה הגיד לנו הכתוב בזה שנשתנה שמם, ונ"ל שפועה לשון דבור וזה מורה ממש על מרים שהיתה נביאה כארז"ל (מגילה יד.) ותקח מרים הנביאה אחות אהרן. שהיתה מתנבאת עתידה אמי שתלך בן המושיע לישראל, ובפ"י וארא (ו.א.) פירש"י שנבואה לשון דבור נגזר מלשון בורא נבי שפתים. יוכבד היינו שפרה על שם שחזרה לשופרה ונערותה בהיותה בת ק"ל שנה כי אז היתה שופרה מעין שופרה של ימי נערותה, כמו שקרה לשרה וגם נ"ל זה היה מופת שילד ממנה בן מושיע לישראל, כי לא בתלם נעשה לה נס זה. ועל כן הגיד לנו המקרא לומר ראה כי נבערה עצת פרעה וכל חרטומי, כי קרא למילדות אשר נקבו בשמות שפרה ופועה המורים על הגואל שיצא מהם, והם הם מולדי הגואל ואיך ימיתו בניהם ממש, ופרעה לא הרגיש בשינוי שמותם אלו לומר הלא דבר הוא, ועוד הגיד לנו הכתוב שמותם כי המה הוראה על שלא היו מסופקים בגאולה כי היה להם מקום לספק בה כמ"ש ביהזקאל (יחזקאל כ.ח.) ואומר לבלותם בתוך ארץ מצרים, ושמות אלו מורים על לידת הגואל ומטעם זה לא עשו כאשר דבר אליהם פרעה, כי אילו היו מסופקים אולי היו מסכימים לגזרת פרעה כי טוב להם שימותו קטנים ממה שילדו לריק ולבהלה ויהיו כל ימיהם בצרה ושעבוד.

A man went from the house of Levi and he took a daughter of Levi. The woman conceived and gave birth to a son. She saw that he was good and she hid him for three months. She could not hide him any longer, so she took for him a wicker basket and smeared it with clay and pitch; she placed the child into it and placed it among the reeds at the bank of the River. His sister stationed herself at a distance to know what would be done with him.

Pharaoh's daughter went down to bathe by the River and her maidens walked along the River. She saw the basket among the reeds and she sent her maid servant and she took it. She opened it and saw him, the child, and behold! a youth was crying. She took pity on him and said, "This is one of the Hebrew boys."

His sister said to Pharaoh's daughter, "Shall I go and summon for you a wet nurse from the Hebrew women, who will nurse the boy for you?"

The daughter of Pharaoh said, "Go." The girl went and summoned the boy's mother.

- גזירה ראשונה: אם בן הוא והמתן אותו ואם בת היא וחייה, על כך טענה: גזירת קשה משל פרעה, הוא לא גזר על הבנות. גזירה שנייה: פרעה גזר על הגוף בעוה"ז אבל יחייו לחיי העוה"ב, ואתה גזרת על העוה"ז והעוה"ב שחרי לא יוולדו כלל. גזירה שלישית: פרעה גזר גם על עמו, להשליך בניהם גם כן לניאור, וספק הוא אם המצרים יקיימו גזירתו, אבל אתה צדיק וכוודאי גזירתך מתקיימת (ע"פ המהרש"א בסוטה י"ב).

מרים מחדשת כאן מספר חידושים לגדולי הדור ולעמרים בראשם. היא מלמדת אותם, כי יש לקדש את ה' מחיים ובחיים. מוטלת חובה מקודשת לחמשבות החיים ועל כך צריך למסור את נפשם. היא מודיעה כי רגע של חיים בעוה"ז מנקה מקום בעוה"ב, צריך להוליד ואפילו לקיים של רגע בעולם הזה. בעומק דבריה אפשר למצוא יסוד השקפתי על הניסיון הנורא שהתנסו באורו הדור. היא מלמדת, כי הניסיון הוא שלא לשעות לגזירת פרעה ואז בוודאי יעשה ה' נס וגזירת פרעה תיבטל. השלמה עם גזירת פרעה היא סיוע לרשע (ע"פ יפ"ת).

הגמרא במסכת מגילה, המונה את שבע הנביאות קובעת, שמרים התנבאה: "עתידה אמי שתלך בן שיושיע את ישראל" (מגילה י"ד, ע"א). נבואה קצרה זו הפעימה את לבה של מרים ועוררה אותה לפעולות רבות ומגוונות בקרב הדור המתייסר תחת עול שיעבודו של פרעה. קשה לתאר מה חוללה בנפשה של מרים ידיעה אלקית זו וכיצד הפכה אותה למנוף אדיר בגאולתם של ישראל.

נפשה על אומתה נקראת על שמה; את התוף בידה וכי מגין הוה לה תופים ומחולות במדבר. אלא הצדיקים הוה מובטחים ויודעים שהקדוש ברוך הוא עושה להם נסים ונבואות על שיוצאין ממצרים תתקינו להם תופים ומחולות:

כ) ותקח. כבר אמרו חז"ל שבוכות נשים צדקניות יצאו ישראל ממצרים, שנשי הדור ההוא היה להם זכות יותר מן האנשים, כמ"ש על גן נעול אחותי כלה, ועל כרחך נמצא אז נבואה גם מן הנשים, וקראה אחות אהרן כמ"ש שפי חז"ל שנבאה בעוד שהיתה אחות אהרן לפני לידת משה, שילד בן שיהיה הגואל והמושיע, ועתה שנתקיים נבואתה לקחה התוף בידה:

יש לציין עוד פן במעשה מרים. לפי שיטה אחת בחז"ל (סוטה י"ב, ע"א), הייתה יוכבד מעוברת כאשר נפרד ממנה עמרם, כשעמרם החליט להחזירה הייתה כבר מעוברת שלושה חדשים, המצרים מנו לה תשעה חודשים ורק אז "לא יכלה עוד הצפינו", שהרי נולד אחרי שישה חודשים מיום שובה וזאת לא ידעו המצרים. לפי שיטה זו מה כל כך מפליא במעשה מרים, הלא ע"פ נבואתה יוולד משה בין כך ובין כך ומה טעם דרשה מאביה להחזיר את אמה? אלא שמעשה מרים היה מכוון להחזרת כל הנשים לחיק משפחתן. לא הולדת משה בלבד, מושיען של ישראל הייתה עיקר דאגתה, אלא הכנת אומה לגאולה. אומה שיעמוד בראשה משה המושיע, אך ללא עם — מה יעשה המנהיג? זו זכותה הגדולה של מרים ודאגתה למשפחה המאוחדת ולעמידה בניסיון האלקי שהוטל על בני דורה. עם הולדת משה נתמלא הבית אורה ואביה עמד ונשק לה על ראשה ואמר לה "בתי התקיימה נבואתך" (ע"פ סוטה י"ג, ע"א).

17 Artzudl - pg 381 20 Miriam the prophetess, the sister of Aaron, took her drum in her hand and all the women went forth after her with drums and with dances. 21 Miriam spoke up to them, "Sing to HASHEM for He is exalted above the arrogant, having hurled horse with its rider into the sea."

³O My people! [remember] all I've done for you. Yet, what hardship* have I caused you? Testify against Me! ⁴I took you up from the land of Egypt and redeemed you from the house of bondage. I sent before you Moses, Aaron, and Miriam.* ⁵O My people! remember what King Balak of Moab plotted* against you, and what Balaam son of Beor answered him;* [and all that happened] from Shittim* until Gilgal* — so that you might grasp the extent of God's benevolence.

19

Moses, Aaron, and Miriam. God gave Israel three worthy leaders (Metzudoth): Moses, who taught them the laws of the Torah; Aaron, who atoned for their sins; and Miriam, who taught the women Torah (Targum). Or, God sent these three

21

⁸He made the Laver of copper and its base of copper, from the mirrors of the legions who massed at the entrance of the Tent of Meeting.

22

pg 795

¹Miriam and Aaron spoke against Moses regarding the Cushite woman he had married, for he had married a Cushite woman. ²They said, "Was it only to Moses that HASHEM spoke? Did He not speak to us, as well?" And HASHEM heard. ³Now the man Moses was exceedingly humble, more than any person on the face of the earth!

⁴HASHEM said suddenly to Moses, to Aaron, and to Miriam, "You three, go out to the Tent of Meeting." And the three of them went out. ⁵HASHEM descended in a pillar of cloud and stood at the entrance to the Tent, and He summoned Aaron and Miriam; the two of them went out. ⁶He said, "Hear now My words. If there shall be prophets among you, in a vision shall I, HASHEM, make Myself known to him; in a dream shall I speak with him. ⁷Not so is My servant Moses;

23

⁴. פתאום — Suddenly. The suddenness of God's command was part of the demonstration of Moses' uniqueness. Moses was always prepared for prophecy, but Miriam and Aaron — who had been critical of Moses for discontinuing family life — now had to hurry to purify themselves before they could appear before God, because they had had relations with their spouses and not yet immersed themselves in a mikveh. Then, God summoned Aaron and Miriam to come without Moses (v. 5), so that he would not hear himself being praised profusely or so that he not hear Aaron being rebuked (Rashi).

25

(ב) ולא היה חייס לעדה. כשמתה מרים נסתלק הבאר, כי היה הבאר בזכות מרים, שהיה לה זכות המים ממש, שנאמר: ותתצב אחותו מרחוק. ומה שנסתלק עתה במיתתה ראה שבזכותה היה עמם, ומכאן שכל ארבעים שנה היה להם הבאר. ואמרו במדרש: או יסיר ישראל את השירה הזאת, שירה זו נאמרה בסוף ארבעים שנה, והבאר נתן להם מתחלת ארבעים.

27

Rav Hark: of the Torah - pg 233

It is particularly appropriate that the blessing of water came to Israel in the wilderness because of a woman. The fateful introduction to certain key women in Jewish history occurred at a well (Rebecca, Rachel, Zipporah). The purifying waters of the mikveh symbolize a Jewish woman's conjugal happiness. Thus, the woman feels drawn to the waters and they to her. [See the commentary to Genesis 24:11 and 29:1.]

28

11. NEXT TO THE WELL. In several instances the Bible paints a poetic picture of a meeting by a well leading to marriage. In addition to the example of Yitzhak and Rivkah, there are the marriages of Ya'akov and Rachel, and of Moshe and Tziporah. The Torah in this way wants to show us water from the ground as the symbol of purity and the sign of fertility. "And a breath from God was hovering over the water" (Genesis 1:2). The Jewish woman feels herself drawn towards natural water, which constitutes the source of purity in her conjugal life. Conversely, the pure waters which gush forth from the soil rise to meet the woman who personifies the ideals of purity and chastity (cf. Genesis Rabba, 60: "the waters of the well rose toward Rivkah"). These marriages "by the well" thus symbolize the ideal of purity which should form the basis for all conjugal life.

24

עיון מעמיק במניעיה של מרים יורה, כי לא נתכוונה מרים כלל וכלל לפגוע במשה ובמעלתו. דאגתה הכנה של מרים לכלל ישראל וחרדתה הגדולה לפירוד בין משה וצפורה היא שהנחתה אותה בדיבורה. מרים מילדותה חרדה לאפשרות של הפרדה במסגרת המשפחתית אם מאימת גזירת פרעה ואם מקושי השעבוד ואם מיאוש מתקוות הגאולה. מרים נאבקה באביה ובכל גדולי הדור וגרמה לשינוי הפסק לגרש את הנשים — עמד עמרם והחזיר את אשתו וכך גם נהגו כל ישראל בעקבותיו. עכשיו סמל לאחרים בדורה או מאשטו והיא עומדת מפחדת שמה אקט זה יהווה סמל לאחרים בדורה או בדורות אחרים. וכי עליה להתעלות לשררה שיש עמה עליה רוחנית — מחייבת פרישה מן האשה? האם יוכל עם ישראל להתקיים כך? זו דאגתה של מרים מאז ועד עתה. היא הולכת אל אהרן נושאת ונותנת עמו על מעשה משה מתוך דאגה עמוקה, אך דאגתה הפעם לא הייתה במקומה. אהבתה למשה ואהבתה לעם ישראל שיבשו וקלקלו הפעם את השורה.

26

בשני מקומות מתייחס הנצי"ב בפירושו בספר במדבר לענין בארה של מרים. בפרק כ"א, בשירת הבאר, ובפרק כ"ד בדברי בלעם. הנצי"ב מדגיש את זיקתה העמוקה של מרים למידת החסד המתבטאת במים, ועל כן זכתה וזיכתה את ישראל בבאר, ואלו הן דבריו:

"יבשה שהיו עומדים במדבר והיה הבאר עומד סמוך לאוהל מועד היו שרי ישראל המה הנשיאים חופרים כמו עמוק קצת שיהא משם נחל שוטף לשבטו. ואח"כ עוד כרוה נדיבי עם להרבות נחלים קטנים, ולמעט הטורח עשו עוד נדיבי העם חפירה קטנה מאותה החפירה הגדולה להמשיך המים לאותה משפחה של הנדיב. והרי אפשר היה לעשות כן לכל אדם ולמשוך הנחל אליו. אבל באשר היה הכל בהשגחה פרטית וגלויה לא היה נמשך המים אלא למי שהוא נדיב דשכר בעל החסד הוא מים ביחוד כמש"א חז"ל 'במס' תענית (ט'), ע"א: בזכות מרים ירד הבאר משום דהני גשי במאי זכין הלא במדת החסד" (במדבר כ"א, יח).

"Everything that exists on land," says the Talmud, "exists also in the sea." Chassidic teaching applies this law also to the "land" and "sea" dimensions of reality: every object and phenomenon in our exoteric physical world has a corresponding esoteric reality, a truth submerged in the mystic depths of the spirit. As every land creature has its marine counterpart, so does physical earth mirror the spiritual heavens; and so does the body reflect the soul.

It is significant that the Torah presents man and woman together as comprising the image of the Divine. The Torah thus says, "God created man in His image, in the image of God He created him, male and female He created them" (Gen. 1:27). This clearly implies that male and female together form the "image of God."

Therefore, a husband and wife should see each other as being a reflection of the Divine. When a woman looks at her husband, she should see him as a reflection of "the Holy One, blessed be He," the male aspect of the Divine. Similarly, when a husband looks at his wife, he should see her as the Divine Presence (*Shekhinah*), the feminine aspect of the Divine.

When one is looking for a spiritual master, the first thing to examine is the master's relationship with his wife. From the way a man treats his wife, one can know how he relates to the *Shekhinah*. No matter how deep the master's meditations seem to be, no matter how wise his words, if he does not have a good relationship with his wife, then there is something missing from his spirituality. Conversely, when a man has a good relationship with his wife, even in the face of temptation and adversity, it is a clear indication that he is on a high spiritual level.

זו הבאר שניתנה לישראל בפידיים בשנה הראשונה לצאתם מצרים והיתה עמה עד הנה עד הגיעם לקדש שבמדבר צין, מימיה מים חיים וכולה של נס. היא הבאר שהעלה הקב"ה לישמעאל במדבר באר שבע, היא הבאר שעליה נאמר למשה (שמות יז): 'הנני עומד לפניך שם על הצור בחורב ויצאו ממנו מים ושתה העם'.

19 Then God opened her eyes and she perceived a well of water; she went and filled the skin with water and gave the youth to drink.

19. ויפתח אלהים את עיניה. — Then God opened her eyes. The Torah does not say that a well was created miraculously; the verse implies that her eyes were opened and she saw a well that had been there all along. This teaches that God always provides what we need, but we must be ready to open our eyes and see it (Midrash).

Emes is male: a flash of clarity; no ordeal. And emuna is female: the seed is buried in the ground, unseen, and needs nurture. Emuna "is seder z'raim" — the area of agriculture, for that is where faith must be maintained. Seeds flourish only after protracted care. While growth is hidden and birth is not yet revealed, only the loyalty of emuna can bridge the long gap between emes and the final stage of geula, redemption. Pregnancy is a woman's task. Birth is a woman's reward. We find that the original breakdown in the world, in the Garden at the beginning of time, was caused by woman. And the geula must be built by her, she has that capacity. In the merit of loyalty, emuna, that tenacity to survive ordeal no matter how difficult and prolonged, will geula be brought to the world.

בארנו לך בפרק הקודם ענין השווי וההתדמות אשר יש בין הגאולה הראשונה ובין גאולה אחרונה בגאולים. אמנם יש לך להבין מה שהיה מצטרף מרים אל משה ואהרן, מפני כי כבר התבאר מענין אהרן שהיה אוהב שלום ורודף שלום ומקרב את הבריות ביחד לכך היה אהרן מקשר את ישראל ומאחדם יחד, וכן בעבודה במשכן ובמזבח שהוא אחד אל השם יתברך שהוא אחד ובוהו היה עושה שלום וקשור בין ישראל ובין אביהם שבשמים, והוא תכלית הקשור והאחדות שהיה על ידי אהרן, ועל ידי משה רבינו עליו השלום שהיה מלך ישראל והמלך הוא אחד, כי על ידי סדורם והתקשרם יחד בשביל זה עדיין אין ראוי לומר עליהם שהם אומה שלימה אחת, כי לא היה על ידי אהרן רק שלא היו מחולקים, ועל ידי משה רבינו עליו השלום היו אומה שלימה יחידה שהרי המלך הוא אחד, ודבר זה הוא ענין וולת הקשור והחבור שני דברים יחד כאשר תבין זה. אמנם אהרן שהיה עושה שלום וחבור בין ישראל לאביהם שבשמים דבר זה הוא מצד השם יתברך, אשר הוא חפץ בחבור ובדביקות זה להיות עם ישראל. אמנם כמו שהשם יתברך הוא חפץ בדביקות ישראל, כמו כן ישראל הם חפצים ומשתוקקים אל

השם יתברך, כי דודי לי ואני לו, ולפיכך היה עוד גואל שלישי הוא מרים נגד ישראל שהם משתוקקים אל השם יתברך, לכן היה גואל זה נקבה כי חבור זה מצד כי ישראל שהם נחשבים כמו אשה להקדוש ברוך הוא בכל מקום הם משתוקפים אל השם יתברך:

כבר (שמות י"ט), וגם כן בכל מקום שהיה גלוי שכינתו בתחתונים היה זה על ידי עמוד הענן ולכן ראוי שהיה זה על ידי אהרן שעל ידי אהרן חבור השם יתברך אל ישראל כמו שהתבאר. אמנם על ידי מרים היה הבאר, כי היה בישראל שהיו משתוקקים אל העלה, והשתוקקות הוזה הוא השתוקקות התחתונים אל העליונים כמו השתוקקות הנקיבה אל הזכר, לכן נתן להם הבאר כי הבאר נובע ועולה מלמטה למעלה וכדכתיב (במדבר כ"א) עלי באר ענו לה, כי הבאר הוא התעלות התחתונים שהם המים אשר למטה מן הארץ נובעים למעלה, וכמו שהיה הענן יורד מלמעלה, כי הענן מתייחס אל השמים שהרי הוא נקרא ענן שמים וזה היה מורה על השתוקקות העלה אל התחתונים כמו שהתבאר, כן הבאר הוא מורה על השתוקקות התחתונים למעלה, ולכן הבאר היה עולה מן התחתונים, ומפני זה נקראת האשה בכתוב באר כדכתיב (משלי ה') שתה מים מבונך, וכל זה כי האשה והבאר הם מתדמים ומתיחסים, וכבר בארנו זה גם כן בחבור גבורת ה' (פ"ט) אצל וישב משה על הבאר, ולכן בזכות מרים שעל ידה היה השתוקקות והתעלות אל העלה היא הבאר שהוא מקור מתעלה ומשתוקק

39
Moses' "shepherding" had both a physical and spiritual side. Physically, he was the channel for the manna that nourished their bodies for their forty-year sojourn in the desert. Spiritually, Moses' was the channel for primary the spiritual "food" of man, the Torah. "Come, eat of My bread," calls the proverbist, voicing G-d's invitation to man to ingest and digest His communicated truth; "Your Torah," sings the psalmist, "is within my innards." More than a technical guide to life, Torah nourishes the soul of man to become the substance and vitality of his thinking, feeling, and achieving self.

42. A person may ingest the ingredients of life, but these will not vitalize him without the fluids that course through his body. The food swallowed by the stomach, the oxygen drawn in by the lungs, must now be transported through the body's canals and made to saturate its every cell.

Therein lies the spiritual significance of Miriam's role as Israel's provider of water. Miriam first appears in the Torah as a children's nurse: a nurse who distills adult food for the consumption of a child; who trains and educates a growing human being, filtering the stimuli of an adult world for his maturing mind; who processes the raw materials of life to meet the specific needs of her charges' age and phase of development.

44 Outlook & Insights - R. Leff. 185
The Midrash (Shemos Rabbah 28) offers three reasons why the Torah was in fact first offered to the women: (1) women are more exuberant and enthusiastic in their fulfillment of mitzvos; (2) women had their husbands and children to Torah; and (3) Hashem gave Adam the first command and Chavah ruined everything. This time Hashem wanted to avoid a recurrence by addressing the women first.

It is precisely the woman's enthusiasm and exuberance that reflects her extra capacity for emotional sensitivity in her relationship with Torah. Therefore she holds the key to guiding her husband and children's more abstract intellectual knowledge, whether for the good or for the bad, as in Chavah's case.

for the bad, as in Chavah's case. Rabbi Elchonon Wasserman, *Hymel*, writes that it is the wisdom of the heart, *binah*, and not objective, abstract wisdom, that in the final analysis determines whether a person in fact follows the right path or not. Hence the Torah commands us not to follow false ideologies by exhorting us not to stray after our hearts, rather than exhorting us not to stray after our minds. For the mind can easily find the objective truth. It is the heart that subjectively colors and distorts what the mind produces. That is why women, with their greater emotional acuity, have so frequently played the decisive role in our history.

40 In addition to its Mosaic "bread from heaven," the soul is also sustained by a source of spiritual vitality of a more transcendent and "encompassing" nature: Aaron's "clouds of glory." These represent the soul's supra-rational, supra-experiential bond with its divine essence and source.

41 Faith is the divine "cloud of glory" that suffuses the soul. True, it lacks the internal nature of the soul's food, and thus may hover for years on the periphery of a person's life with no discernible effect on his daily behavior. Yet faith is the soul's ultimate protection in its journey through the desert, in its sojourn in a spiritually barren world.

43 Miriam's well is the vital fluid of Israel's spiritual life, the water that inculcates them with the knowledge and identity their brothers provide. The waters of Miriam transport and apply the nutrients of Torah and the abstractions of faith to each individual, on his or her particular level.

46 Logic of the Heart - Logic of the Mind - R. A. Schwetzk
However,
when one considers both the male and female genders, exclusive of Levi, it becomes clear that the Creator blessed only woman with the singular, unique gift of *chazakah*. *Chazakah*, reaching unto things, cultivating and working, is the task and mandate delegated to all women. According to our Sages, the gift of *kibbush* which the Creator bestowed upon the human being was bestowed only upon the male gender and only to be exercised by the males of the remaining eleven tribes. The mandate of *kibbush* was delegated to the man but not to the woman. The mandate of the woman is that of *chazakah*, reaching unto things and people through compassion, love, consideration and guidance.

47 Such restrictive mandates were not imposed upon woman. A woman recites the *brachah* of "*She'asani kirtzono* — Who has made me according to His desire" not because of lesser innate qualities but, rather, because the innate qualities of woman, the last created creature, the crown of Creation, are already bent toward the future culmination of God's desire. A man has to struggle in order to be compassionate, tolerant and noble. A woman's personality was molded by the Creator in such a way that she is naturally endowed or disposed toward compassion and consideration. The very word equivalent in the Hebrew language to com-*passion* is *rachmanus*, from *rechem*, meaning a woman's womb.

Well	Created before Shabbat Reappears in the future Draw water on Motzaei Shabbat
Miriam	Midwife Prophetess Song at the Sea Teacher Inculcated Faith / Mirrors Spoke Lashon Hara
Synthesis	Water – Symbol of desire Water – Symbol of processing